

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 7Co/312/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4614209148
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 04. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Soňa Zmeková
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2015:4614209148.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Sone Zmekovej a sudkýň JUDr. Sidónie Sládečkovej a JUDr. Eriky Madarászovej v právnej veci navrhovateľky Q. Y., bytom S., S. č. 214/11, zastúpenej JUDr. Alenou Pečenárovou, advokátkou so sídlom Partizánske, Pažiť 188, proti odporcovi: A. A. Y., bytom S., S. č. XXX/XX, zastúpenému JUDr. Ľubomírom Kišacom, advokátom so sídlom Topoľčany, Škultétyho 1597/7, o určenie príspevku na výživu rozvedenej manželky, o odvolaní navrhovateľky aj odporcu proti rozsudku Okresného súdu v Topoľčanoch č. k. 6C/228/2014-47 zo dňa 05.03.2015 takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa vo výroku o určení výživného a o súdnom poplatku p o t v r d z u j e .

Vo výroku o zročnom výživnom odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa m e n í tak, že zročné výživné v sume 409,69 eura za dobu od 29.10.2014 do 28.02.2015 je odporca povinný zaplatiť navrhovateľke do 3 dní.

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov prvostupňového a odvolacieho konania.

odôvodnenie:

Súd prvého stupňa napadnutým rozsudkom uložil odporcovi povinnosť prispievať na výživu navrhovateľky sumou 100 eur mesačne od 29.10.2014 vždy do 15. dňa v mesiaci vopred, najdlhšie na dobu 5 rokov odo dňa právoplatnosti rozsudku o rozvode, t. j. do 01.02.2019, a vo zvyšku návrh zamietol. Zročné výživné za dobu od 29.10.2014 do 28.02.2015 vo výške 409,69 eura odporcovi povolil zaplatiť v splátkach mesačne po 30 eur spolu s bežným výživným pod hrozbou straty výhody splátok. Ďalej rozhodol o povinnosti odporcu zaplatiť na účet okresného súdu súdny poplatok za návrh v sume 72 eur do 3 dní v zmysle § 4 ods. 2 písm. e) a položky 8a sadzobníka súdnych poplatkov zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a o výpise z registra trestov v znení neskorších predpisov. O trovách konania súd rozhodol s odkazom na ust. § 142 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na ich náhradu. Rozhodnutie vo veci samej odôvodnil s odkazom na ustanovenia § 72 ods. 1- 3, § 75 ods. 1,2, § 77 ods. 1 prvej a druhej vety a § 78 Zákona o rodine.

Súd konštatoval, že účastníci boli manželia, ich manželstvo bolo právoplatne rozvedené rozsudkom Okresného súdu Topoľčany č. k. 6C/251/2013-55 zo dňa 13.12.2013. Obaja sú štátnymi občanmi B. a navrhovateľka je aj štátnou občiankou W. republiky. B. povinnosti účastníci nemajú. Manželstvo bolo rozvedené z dôvodu, že po dobu 15 rokov neplnilo svoj účel, pričom zhoršovať sa začalo potom, ako sa odporkyňa zamestnala v Rakúsku a navrhovateľovi vadilo, že odporkyňa bola šesť až sedem mesiacov v roku mimo spoločnej domácnosti. Po rozvode manželstva účastníci zostali žiť v ich rodinnom dome v S., ktorý kúpili kúpnu zmluvou uzavretou dňa 15.05.2000 a ktorý je vedený na liste vlastníctva č.

XXX kat. územia S. len na navrhovateľku. Podľa výpovede odporcu dom bol zakúpený z jeho výlučných finančných prostriedkov. Navrhovateľka poberá starobný dôchodok v Slovenskej republike vo výške 362,10 eura, ďalej poberá dôchodok zo B. od 01.02.2014 vo výške 344 frankov, čo je v prepočte k dátumu podania návrhu 285,26 eura a tiež poberá dôchodok vyplácaný v Rakúsku vo výške 25 eur mesačne, a tak jej celkový príjem je 708,78 eura. Navrhovateľka žije v uvedenom rodinnom dome a tiež aj vo svojom byte na ul. X. XX v O., vedenom na liste vlastníctva č. XXXX kat. územie K.. Keďže ochorela na rakovinu, lieči sa a podrobuje sa chemoterapii; podľa jej výpovede absolvovala sedem chemoterapií, tiež ožarovanie, a kvôli tomu cestuje do Bratislavy aj 3-krát do týždňa. Vynakladá peniaze aj za plyn, vodu, čistenie žumpy, poistenie domu, za smeti, na daň z nehnuteľností, za revíziu kotla a komína, drevo do krbu, za úpravu záhrady, a celkové ročné náklady činia 1.180 eur, t. j. mesačne 99 eur. Okrem toho dopláca aj na chemoterapiu mesačne 54 eur, berie lieky na krv a na psychiku, za čo dopláca 80 eur mesačne. Do Bratislavy cestuje svojím osobným motorovým vozidlom. Odporca poberá dôchodok vo výške 2.100 švajčiarskych frankov, čo v čase podania návrhu predstavovalo sumu 1.741,44 eura a podľa aktuálneho kurzu to predstavuje sumu 1.963,72 eura. Za energiu v uvedenom rodinnom dome v S. platí mesačne po 24,06 eura.

Súd pri rozhodovaní vychádzal z právnej úpravy, podľa ktorej rozvedený manžel, ktorý nie je schopný sám sa živiť, môže žiadať od bývalého manžela, aby mu prispieval na primeranú výživu podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Ak sa bývalí manželia nedohodnú, určí rozsah príspevku na výživu na návrh niektorého z nich súd. Prihliadne pritom aj na príčiny, ktoré viedli k rozvratu vzťahov medzi manželmi. Príspevok na výživu rozvedeného manžela možno priznať najdlhšie na dobu piatich rokov odo dňa právoplatnosti rozhodnutia o rozvode. Súd musí prihliadať na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Výživné nemožno priznať, ak by to bolo v rozpore s dobrými mravmi; to neplatí, ak ide o výživné pre maloleté dieťa. Neschopnosť sám sa živiť znamená, že podľa konkrétnych okolností prípadu rozvedený manžel z dôvodu nepriaznivého zdravotného stavu, nedostatku pracovných príležitostí, i starostlivosti o dieťa, neschopnosti vykonávať prácu na základe lekárskeho posudku dosahuje príjem, ktorý mu neumožňuje pokryť základné životné potreby. Sama skutočnosť, že rozvedená manželka (rozvedený manžel) poberá dôchodok, nestačí na záver o tom, že je schopná sama sa živiť, ak z tohto dôchodku nie je schopná vedľa najnutnejších nákladov na stravovanie a bývanie uhrádzať aj ďalšie dôležité životné potreby, ale aj náklady spojené so zdravotným stavom. Preto treba posudzovať krytie takýchto životných nákladov, ktoré sú nad rámec výšky dôchodku; oprávnený môže vlastniť majetok a svoje potreby nemusí uspokojovať z predaja majetkových podstát. Odôvodnenosť potrieb oprávneného znamená určenie životných nákladov, ktorých úhradu je určitá osoba oprávnená požadovať v rámci plnenia vyživovacej povinnosti. Tieto náklady sú spojené najmä s výživou, ošatením, bývaním a starostlivosťou o zdravie.

Pre posúdenie, či priznanie výživného nie je v rozpore s dobrými mravmi, je potrebné zistiť príčiny, ktoré viedli k vážnemu narušeniu a trvalému rozvráteniu vzťahov medzi manželmi ako aj ďalšie správanie sa rozvedeného manžela v období po rozvode manželstva. V tomto prípade ako príčinu rozvodu súd v odôvodnení rozvodového rozsudku uviedol vzájomné zhoršovanie vzťahov; samotná navrhovateľka v konaní o rozvod manželstva uviedla, že manželstvo už krátko po svadbe prestalo plniť svoju funkciu a podľa nej stav vyvrcholil v súvislosti s inou ženou, no odporca podozrenie navrhovateľky odmietol. Súd v konaní o príspevok na výživu považoval návrh navrhovateľky za dôvodný len čiastočne, pretože poberá dôchodok vo výške 708,78 eura a jej náklady na živobytie sú vyššie. U odporcu sú dané možnosti na platenie výživného s ohľadom na výšku jeho dôchodku a jeho výdavky v súvislosti s bývaním sú len za energiu; iné podstatné výdavky okrem bežných nemá. Oproti tomu navrhovateľka má zvýšené výdavky z dôvodu ochorenia v súvislosti s vynakladaním peňazí na lieky, chemoterapiu a s cestovaním do Bratislavy. Pri rozhodovaní o výške príspevku na výživu navrhovateľky súd vychádzal zo zásady primeranosti, odôvodnených potrieb navrhovateľky a ďalej vychádzal zo schopností, možností a majetkových pomerov odporcu riadne si plniť svoju vyživovaciu povinnosť voči navrhovateľke. Pri rozhodovaní o príspevku na výživu rozvedeného manžela platí zásada primeranosti výživy a v nadväznosti na to súd považoval za primeraný príspevok v sume 100 eur mesačne. Námietku odporcu, že navrhovateľka má dostatočný majetok, súd nepovažoval za právne významnú, keďže od navrhovateľky nemožno požadovať, aby byt v Bratislave prenajala, prípadne odpredala, keď v ňom žijú jej deti; okrem toho sama v ňom býva, keď ide na lekárske vyšetrenie. Za bývanie v uvedenom byte hradia platby deti navrhovateľky, ktoré navrhovateľke nájomné neplatia. Priznanie príspevku podľa súdu nie je v rozpore s dobrými mravmi, lebo z rozvodového spisu nebolo zistené, že navrhovateľka zapríčinila rozvrat manželstva takým spôsobom, že by priznanie tohto príspevku bolo v rozpore s dobrými mravmi.

Súd teda navrhovateľke priznal príspevok na výživu v sume 100 eur mesačne od podania návrhu a zároveň rozhodol o zročnom výživnom, na úhradu ktorého odporcovi podľa § 160 ods. 1 OSP povolil splátky.

Proti tomuto rozsudku podali v zákonnej lehote odvolanie obaja účastníci.

Navrhovateľka v podanom odvolaní žiadala napadnutý rozsudok zmeniť a rozhodnúť o výživnom v sume 500 eur mesačne, zročné výživné odporcovi uložiť zaplatiť je do 15 dní a zároveň jej priznať náhradu trov konania. V odvolaní opätovne poukazovala na výdavky, ktoré vynakladá v súvislosti s jej ochorením a udržiavaním rodinného domu. Uviedla, že odporca prestal platiť aj jedinú jeho platbu viažucu sa na dom, a to za elektrinu, ktorú od marca 2015 platí v sume 60 eur mesačne ona. Zotrvála na tom, že príčinou rozvratu manželstva bola známosť odporcu s inou ženou. Odporcovo správanie sa je v rozpore s dobrými mravmi, keď odmieta niesť akúkoľvek zodpovednosť za rozpad manželstva a taktiež za zhoršovanie jej zdravotného stavu ako aj pokles jej životnej úrovne. Príspevok na výživu od neho požaduje oprávnene, pričom suma 100 eur mesačne vôbec nie je primeraná.

Odporca v podanom odvolaní žiadal napadnutý rozsudok zmeniť, návrh zamietnuť a priznať mu náhradu trov konania. Podľa neho súd prvého stupňa dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam a jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Tvrdil, že príjmové a majetkové pomery navrhovateľky sú veľmi dobré a nie je odkázaná na jeho výživu. Zopakoval svoje námietky, že dom v S. zakúpili za jeho výlučné prostriedky a aj keď je naň zapísaná výlučne navrhovateľka, dom patrí do ich bezpodielového spoluvlastníctva. Poukázal aj na jej vlastníctvo bytu v Bratislave. Vzhľadom na okolnosti prípadu, príčiny rozvratu manželstva, podávanie trestných oznámení navrhovateľkou na neho a vzhľadom na jej správanie sa k nemu je priznanie výživného v rozpore s ustanovením § 75 ods. 2 Zákona o rodine. Nie je preto ochotný zaplatiť ani vyrubený súdny poplatok a ani trovy konania navrhovateľky. K odvolaniu navrhovateľky sa vyjadril tak, že ho nepovažuje za dôvodné, a nesúhlasil s jej tvrdeniami. Poukázal na to, že on 10 rokov platil výdavky spojené s nehnuteľnosťou a zaplatil aj celú kúpnu cenu. Navyše navrhovateľka nedoložila ňou uvádzané výdavky a súd nepreveroval jej zdravotný stav. Ak jej peniaze nestačia, má možnosť predať svoj byt v Bratislave a tak získať dostatok finančných prostriedkov.

Navrhovateľka k odvolaniu odporcu písomne oznámila, že oprávnené výdavky dostatočne preukázala. Okrem už uvádzaných okolností doplnila, že bola nútená na odporcu podať niekoľkokrát trestné oznámenie, lebo sa jej vyhrážal zabitím a ublížením na zdraví, a keďže používal voči nej psychické aj fyzické vyhrážky, bola nútená privolať políciu. S dôvodmi jeho odvolaním nesúhlasila.

Krajský súd v Nitre ako odvolací súd viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania navrhovateľky aj odporcu (§ 212 ods. 1 OSP) a viazaný skutkovým stavom zisteným súdom prvého stupňa (§ 213 ods. 1 OSP) prejednal vec podľa § 214 ods. 2 OSP bez nariadenia pojednávania s verejným vyhlásením rozsudku pri splnení si povinnosti upravenej v ustanovení § 156 ods. 3 OSP. Po prejednaní veci odvolací súd dospel k záveru, že rozhodnutie súdu prvého stupňa je vo výroku vecne správne a odvolania nie sú dôvodné. Preto v zmysle § 219 ods. 1 OSP napadnutý rozsudok potvrdil. Zároveň aplikoval ustanovenie § 219 ods. 2 OSP, podľa ktorého ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosť napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody. Keďže odvolací súd dospel k tomu, že napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa je správny a dostatočne primerane odôvodnený, nepovažuje vo svojom rozhodnutí za nutné v súlade s ustanovením § 219 ods. 2 OSP opakovať tie isté podstatné dôvody, ktoré sú obsiahnuté v prvostupňovom rozhodnutí, vrátane citácie ustanovení právnych predpisov vzťahujúcich sa na tento prípad. Na dôvažok dodáva nasledovné:

Z výsledkov dokazovania vykonaného súdom prvého stupňa vyplýva ten skutkový stav, ktorý konštatoval súd prvého stupňa v odôvodnení svojho rozsudku a na ktorý odvolací súd poukazuje. Po zhodnotení tohto prípadu odvolací súd dospel k záveru, že súd prvého stupňa správne posúdil dôvodnosť uplatneného nároku a správne určil aj výšku príspevku navrhovateľky v sume 100 eur mesačne, pričom dôvody pre platenie tohto príspevku pretrvávajú. Priznanie príspevku na výživu nie je v rozpore s dobrými mravmi s ohľadom na závery rozvodového rozsudku ako aj s ohľadom na to, že príčina porozvodových

nezhôd výlučne na strane len jedného z nich nebola preukázaná (§ 75 ods. 2 Zákona o rodine, § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka).

Pri určení príspevku na výživu rozvedeného manžela rozvedený manžel (u ktorého neplatí zásada rovnakej životnej úrovne, ako je to v prípade manželského výživného podľa § 71 ods. 1 Zákona o rodine) má dostať síce nie toľko ako nerozvedený manžel, ale príspevok má slúžiť aj na uspokojovanie ďalších jeho životných potrieb vyplývajúcich z jeho veku, zdravotného stavu, spôsobu života a podobne. Označením "príspevok na výživu" zákonodarca zdôraznil rozdiely vo vzťahu k výživnému medzi manželmi spočívajúce jednak v podmienkach ich vzniku, ako aj v ich rozsahu. Základ uplatneného nároku je v tomto prípade daný a odvolací súd konštatoval, že aj výška príspevku bola súdom prvého stupňa určená správne a správne bol určený tiež počiatok povinnosti odporcu. Navrhovateľka z vyplácaných dôchodkov nedosahuje taký príjem, aby sa z neho mohla dostatočne živiť, t. j. aby mohla platiť všetky svoje nutné výdavky na výživu vo vlastnom slova zmysle (náklady na stravu, ošatenie, hygienické potreby), ale aj nutné výdavky spojené s bývaním v rodinnom dome, na ktorých by sa inak mali s odporcom podieľať spoločne, a aj výdavky spojené s jej liečbou. Námietačka odporcu, že navrhovateľka by mala predať svoj byt v Bratislave a z výnosu predaja by mala hradiť svoje životné náklady, nie je namieste. Rozvedený manžel v zásade nie je povinný speňažovať svoj nehnuteľný majetok, bytové zariadenie, oblečenie zabezpečujúce primeraný štandard (to neplatí len pri značných majetkových hodnotách) ani majetkovú podstatu získanú v rámci rozdelenia bezpodielového spoluvlastníctva manželov. Žiaducim stavom je ekonomická nezávislosť bývalých manželov, k čomu smeruje predovšetkým vysporiadanie ich bezpodielového spoluvlastníctva.

Z uvedených dôvodov odvolací súd odvolania účastníkov nepovažoval za dôvodné. Odvolací súd v zmysle § 220 OSP zmenil len výrok v časti splatnosti zročného výživného tak, že zročné výživné s ohľadom na nadpriemerný príjem odporcu uložil zaplatiť v lehote 3 dní podľa § 160 ods. 1 prvej vety, časti pred bodkočiarkou OSP. Dôvod na povolenie splátok v zmysle § 160 ods. 1 druhej vety OSP podľa názoru odvolacieho súdu nebol daný.

Účastníci konania boli v konaní úspešní len čiastočne, a preto odvolací súd o trovách celého konania rozhodol podľa § 224 ods. 1, 2 a § 142 ods. 2 OSP tak, že žiaden z nich nemá právo na náhradu týchto trov. Aj keď navrhovateľka bola neúspešná vo vyššej miere, než jednej polovice, odvolací súd nevidel dôvod na to, aby - s ohľadom na charakter konania - zaviazal navrhovateľku zaplatiť náhradu časti trov konania odporcu rozdelením podľa § 142 ods. 2 prvej polovice vety OSP.

Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu jednohlasne.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.